

एसडीजी १८ युवा समानता

संयुक्त राष्ट्रको दिगो विकास लक्ष्यहरू

संयुक्त राष्ट्र संघ द्वारा मान्यता प्राप्त १८ औं एसडीजी थप्ने प्रस्ताव

यदि युवाहरूको भविष्य अनिश्चित छ भने,

संसारको भविष्य अस्थिर छ

हाम्रो प्रस्तावित एसडीजी १८ युवा समानता प्रतिमा

प्रस्तावित प्रतिमा - सिंहावलोकन

शीर्षक: युवा समानता: विश्वव्यापी युवाहरूको लागि स्रोत र अवसरहरूमा समान पहुँच प्रदान गरिने। युवाको भविष्य अनिश्चित छ भने विश्वको भविष्य दिगो हुन्छ ।

रङ: बैजनी रंगलाई परिवर्तन, एकता, शक्ति र शक्तिको प्रतिनिधित्व गर्ने रङको रूपमा मान्यता दिइन्छ। हाम्रो आन्दोलनले यस रंगको अर्थलाई मूर्त रूप दिन्छ। हेक्स कोड #९८४८८४।

प्रतीक: हामीले साझा उद्देश्यका लागि व्यक्तिगत आवश्यकतामा आधारित स्रोतसाधनको न्यायोचित वितरण देखाउँदै 'समानता' र 'समानता' को अर्थ छुट्याइरहेका छौं। व्यक्तिहरूलाई सबै लिङ्गहरू समावेशी हुन लैङ्गिक-तटस्थ रूपमा प्रतिनिधित्व गरिन्छ।

दायरा: हामी संयुक्त राष्ट्रसंघको युवा (१५-२४ वर्ष उमेर) को परिभाषालाई हाम्रो दायराभित्र समावेश गर्न प्रस्ताव गर्दछौं तर यो दायरामा विस्तार गर्न चाहन्छौं ताकि ३५ वर्ष भन्दा कम उमेरका सबै व्यक्तिहरूलाई समावेश गर्न सकियोस् ताकि जनसांख्यिकीय दायरा १५-३५ वर्ष उमेरको हुनेछ।

लक्ष्य र सूचकहरू:

एसडीजी लक्ष्य	सूचकहरू
लक्ष्य १८. युवा समानता प्राप्त गर्नुहोस् र समाज र प्राकृतिक पारिस्थितिक तंत्रमा युवा योगदानलाई बढावा दिनुहोस्	
१८.१ निजी क्षेत्र र बहुपक्षीय संस्थाहरू सहित युवा नेतृत्वको स्तर उल्लेखनीय रूपमा वृद्धि गर्न प्रयास गर्ने।	१८.१.१ विश्वव्यापी कार्यसूची सेटिङहरूमा युवा कार्यालयको सहभागिता दर १८.१.२ व्यवस्थापकीय पदहरूमा युवाहरूको अनुपात १८.१.३ (युवा) संगठनहरूमा बालबालिका र युवाहरूको सहभागिता दर १८.१.४ युवा संगठनहरूको अनुपात (अभिभावक संगठनहरूको तुलनामा)

	<p>१८.१.५ सञ्चालक समितिमा युवा प्रतिनिधि वा युवाहरूको अनुपात</p> <p>१८.१.६ आफूलाई विश्वव्यापी, राष्ट्रिय र/वा स्थानीय युवा अधिवक्ताको रूपमा पहिचान गर्ने व्यक्तिहरूको अनुपात</p>
१८.२ कानून र नीति निर्माणको विश्वव्यापी, राष्ट्रिय र स्थानीय तहमा युवाको प्रतिनिधित्वमा उल्लेखनीय वृद्धि गर्ने	<p>१८.२.१ (क) वैश्विक एजेन्सीहरू, (ख) राष्ट्रिय संसदहरू र (ग) स्थानीय सरकारहरूमा युवाहरूले राखेका सिटहरूको अनुपात</p> <p>१८.२.२ युवा अधिवक्ताहरूद्वारा निर्मित र/वा पेश गरिएका कानूनहरूको सङ्ख्या</p> <p>१८.२.३ राजनीतिक र/वा गैरराजनीतिक युवा संलग्नतालाई बढावा दिने कानून र नियमहरू भएका देशहरूको सङ्ख्या</p> <p>१८.२.४ (अन्तर्राष्ट्रिय, सुपरनेशनल, र/वा राष्ट्रिय) सल्लाहकार बोर्ड र/वा प्रतिनिधिमण्डलहरूमा युवा मानिसहरूको अनुपात</p>
१८.३ भविष्यमा धेरै पुस्ताहरूलाई प्रभाव पार्ने निर्णय गर्ने परिणामको रूपमा दिगो वातावरणको सुरक्षा र संरक्षण गर्ने प्रयासहरूलाई बलियो बनाउनुहोस्।	१८.३.१. युवा समानताका लागि ट्र्याक गर्ने र सार्वजनिक विनियोजन गर्ने प्रणाली भएका देशहरूको अनुपात र सात पुस्ताको सिद्धान्त
१८.४ सान्दर्भिक र प्रभावकारी सिकाइ परिणामहरूतर्फ अग्रसर हुने पारस्परिक विकासमा सबै युवाहरूको विश्वव्यापी पहुँच छ भनी सुनिश्चित गर्ने।	१८.४.१ आत्मविश्वासी बालबालिका र युवाहरूको अनुपात: (क) उनीहरूको सामाजिक भावनात्मक शिक्षा, अर्थात्, सकारात्मक पहिचान, आत्म-व्यवस्थापन, (शैक्षिक) आत्म-प्रभावकारिता, सामाजिक सीप, सामाजिक पूँजी; र (ख) उनीहरूको सीप र युवा नेतृत्व विकासमा
१८.५ वित्तीय साक्षरतामा युवा प्रशिक्षण र स्रोत, लगानी, ऋण र विकल्पहरू सहित स्वतन्त्र बैंकिङमा पहुँचमा उल्लेख्य वृद्धि गर्ने।	<p>१८.५.१ विगत १२ महिनामा औपचारिक तथा अनौपचारिक आर्थिक शिक्षा तथा तालिममा लिंगका आधारमा युवाको सहभागिता दर</p> <p>१८.५.२ लिंगद्वारा कार्यात्मक (क) वित्तीय साक्षरता र (ख) वित्तीय संख्यात्मक सीपहरूमा कम्तिमा एक निश्चित स्तर प्रवीणता हासिल गर्ने निश्चित उमेर समूहमा जनसंख्याको अनुपात</p> <p>१८.५.३ (क) राष्ट्रिय शिक्षा नीतिमा (१) वित्तीय साक्षरता शिक्षा र (२) स्वतन्त्र बैंकिङ शिक्षालाई मूलप्रवाहीकरण गर्ने हदसम्म; (ख) पाठ्यक्रम; (ग) शिक्षक शिक्षा र (घ) विद्यार्थी मूल्याङ्कन</p> <p>१८.५.४ ऋण को संकटमा परेका युवाहरूको अनुपात</p>

	<p>१८.५.५ लिंग, उमेर, अशक्तता र जनसंख्या समूहको आधारमा वित्तीय निर्णय गर्ने प्रक्रिया समावेशी र उत्तरदायी छ भन्ने विश्वास गर्ने युवाहरूको अनुपात</p>
<p>१८.६ युवा तथा बालबालिकाका लागि इन्टरनेटमा विश्वव्यापी सुरक्षित वातावरण सिर्जना गर्न र सुनिश्चित गर्न लागू हुने कानून अवलम्बन गर्ने</p>	<p>१८.६.१ सुरक्षित महसुस गर्ने जनसंख्याको अनुपात र उनीहरूको डेटा इन्टरनेटमा सुरक्षित राख्ने</p> <p>१८.६.२ (क) साइबर हिंसा, (ख) मनोवैज्ञानिक हिंसा, (ग) वस्तुतः यौन हिंसा, र (घ) विगत १२ महिनामा साइबर हिंसाबाट उत्पन्न हुने शारीरिक हिंसाको सिकार भएका जनसंख्याको अनुपात</p> <p>१८.६.३ इन्टरनेट प्रशासनमा विशेषज्ञता हासिल गर्ने स्वतन्त्र मानव अधिकार संस्थाहरूको अस्तित्व</p> <p>१८.६.४ गोपनीयता र डाटा सुरक्षा सहित इन्टरनेट सुरक्षाको लागि ट्र्याक गर्न र सार्वजनिक विनियोजन गर्न प्रणाली भएका देशहरूको अनुपात</p>

प्रस्तावना

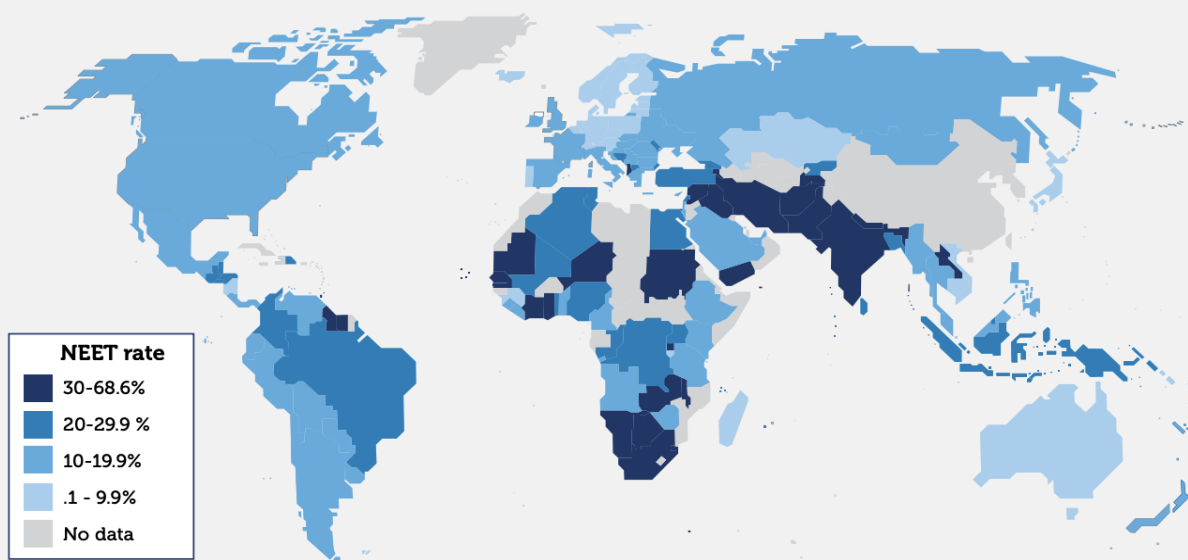
हामी असंख्य विश्वव्यापी चुनौतीहरूले घेरिएका छौं; चुनौतीहरू जुन हाम्रा पुस्ताहरू र आउने पुस्ताहरू उनीहरूको सम्पूर्ण जीवनको लागि बोझ हुनेछन्। कोभिड-१९महामारीको साथमा,

विश्वव्यापी युवाहरूको बढ्दो जनसंख्यालाई "हराएको पुस्ता" भनिन्छ। डाटाले संकेत गर्छ कि १५-२४ वर्षको उमेर समूह २०२० देखि २०५० सम्म लगभग ११% ले बृद्धि हुनेछ, जसले विश्वलाई युवा पुस्ताको आवश्यकतालाई प्रतिक्रिया दिन बढ्दो दबाव दिनेछ।

युवा जनसङ्ख्यामा वृद्धिको सकारात्मक प्रक्षेपण भएता पनि वर्तमान र भविष्यको जीविकोपार्जनको स्थिरता अनिश्चित छ। आर्थिक प्रकोप, सामाजिक विखण्डन, राजनीतिक अशान्ति र जलवायु संकटको निरन्तर आउन सक्ने खतरामा हामी हाम्रो शिक्षा र कार्यशक्ति प्रवेशको मुख्य वर्षहरू बिताइरहेका छौं। रोजगारी, शिक्षा, वा तालिम (नीट) मा नरहेको युवाको दर निरन्तर छ र आगामी पुस्ताको पूर्ण विकासको क्षमतालाई रोकिरहेको छ। यस अन्यायलाई छोटकरीमा उजागर गर्दा:

- **५ मध्ये १ जना युवाले** शिक्षा वा कामबाट जीविकोपार्जन गर्ने सीपहरू हासिल गर्दैनन्
- विश्वव्यापी एनईईटी दर सेक्स एकत्रित: **३० प्रतिशत महिला र १३ प्रतिशत पुरुष** (आईएलओ, २०१९) युवाहरूले शिक्षा वा कामको माध्यमबाट जीविकोपार्जन कौशल हासिल गरिरहेका छैनन्
- सबै देशका लागि डाटा उपलब्ध नभएकाले युथ नीटलाई अझै पनि कम आँकलन गरिएको छ।

**FIGURE 6. YOUTH NEET RATES,
MOST RECENT ESTIMATES (2000-2018)**

Source: DESA, based on ILOSTAT, country profiles.

The boundaries shown and the designations used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations.

यी तथ्याङ्कहरू विश्वभरका युवाहरूले भोगिरहेका वास्तविक अवस्थाहरूको झलक मात्र हुन्। आज हाम्रा कार्यहरूले हाम्रो भविष्यका परिस्थितिहरू निर्धारण गर्ने क्रममा, हामीले सोध्नु पर्छ, किन युवाहरूलाई उनीहरूको सबैभन्दा बढी प्रभाव पार्ने आसन्न भविष्यमा विश्वव्यापी भाषणमा उनीहरूको योगदानको लागि प्राथमिकता वा मूल्यवान हुँदैन?

हाम्रा युवाहरू हाम्रो भविष्यको विश्वव्यापी परिस्थितिहरूको रक्षा गर्न अद्वितीय रूपमा एकजुट छन् जस्तो कि कुनै अघिल्लो पुस्तालाई आवश्यक पर्दैन। टेक्नोलोजी र डिजिटाइजेसनले सहज बनाएको भूमण्डलीकरणले बौद्धिक र सूचनाप्रसारको माध्यमको रूपमा काम गरेको छ, जुन हाम्रो समयको सबैभन्दा सफल मानव आविष्कार हो। नयाँ दृष्टिकोण र जीवित अनुभवहरूको यो अभूतपूर्व प्रदर्शनको माध्यमबाट, हामीले अद्वितीय, म्याक्रोस्कोपिक सहानुभूति विकास गरेका छौं। हामीलाई लाग्छ कि भूमण्डलीकृत समुदायमा यो एकीकरणले हामीलाई विश्वव्यापी नागरिक जिम्मेवारीको ठोस भावना दिएको छ जुन विश्वव्यापी एजेन्डाहरू र म्यान्डेटहरू डिजाइन गर्न आवश्यक परिप्रेक्ष्य हो।

हामीले यस दशकको कार्यमा विश्वव्यापी समाधानहरू विकास गर्न जारी राख्दा, हामीले भविष्यलाई प्राथमिकता दिनु आवश्यक छ। हाम्रो समाजमा युवाहरूको सधैं महत्त्वपूर्ण भूमिका रहेको छ, र साझा समृद्धि हासिल गर्न युवा पुस्ताको पहल पहिले भन्दा बढी आवश्यक छ।

हाम्रो प्रस्ताव

संयुक्त राष्ट्र संघको दिगो विकास लक्ष्यहरूले अन्तर्राष्ट्रिय लक्ष्य निर्धारणलाई उत्प्रेरित गर्नुका साथै विश्वमा रहेका भौतिक चुनौतीहरूको पहिचान गर्नको लागि आवश्यक ढाँचा प्रदान गर्दछ। हामी नयाँ फेला परेको दिगो विकास लक्ष्य, एसडीजी १८ युवा समानता को थपे प्रस्ताव गर्दछौं, किनकि यसले मानवताको भविष्यको लागि हाम्रो भविष्यप्रतिको हाम्रो प्रतिबद्धताको प्रतीकको रूपमा हाम्रा सामु खडा भएका सबै विश्वव्यापी चुनौतीहरूलाई समेट्छ।

ग्लोबल फ्युचरिस्ट इनिशिएटिभ, अन्य युवा संगठनहरूको सामूहिक प्रयासको साथ, " एसडीजी १८ युवा समानता " लाई हालको र आगामी ग्लोबल लक्ष्यहरूमा स्वीकार्य अवधारणा बनाउनको लागि परिवर्तनलाई प्रभाव पार्न परिवर्तनकारी बेन्चमार्कहरू क्युरेटिड र पहिचान गर्दै आएको छ। यद्यपि, हाम्रो आन्दोलन यथासम्भव अर्थपूर्ण छ भनी सुनिश्चित गर्ने उद्देश्यका

साथ, हामी एसडीजी १८ युवा समानता को लागू गर्न सक्ने फ्रेमवर्क पछ्याउनमा मात्र केन्द्रित छौं।

विश्वभरका विभिन्न समुदाय, राष्ट्र र क्षेत्रहरूमा युवा अवस्थाहरू फरक र सम्बन्धित छन्। हामी विश्वास गर्छौं कि विश्वव्यापी युवा समुदायलाई एक समान आन्दोलनको वरिपरि एकताबद्ध गरेर सबैभन्दा परिवर्तनकारी कार्य हुन सक्छ तर यो विचार दायरामा त्यो जनसंख्याको लागि विकासको लागि सबैभन्दा अनुकूल उपयुक्त पक्षहरूको साथ फलदायी भएको छ। हामी एसडीजी १८ युथ समानताको जग कोर्दैछौं तर लक्ष्यको व्यावहारिकता को संरचना गर्न सरोकारवालाहरूलाई छोड्छौं। यसबाहेक, हामी विश्वास गर्दछौं कि यो दृष्टिकोणले सानो स्तरको परिवर्तनलाई उत्प्रेरित गर्नेछ, जुन विश्वव्यापी आन्दोलनको लागि एक महत्वपूर्ण सुरुवात हो।

लक्ष्य र सूचकहरूको विकासले यस प्रस्तावमा उल्लिखित विषयवस्तुहरूको थप र / वा बहिष्करणको साथ हाम्रो ढाँचा पछ्याउन सक्छ। मापन योग्य लक्ष्यहरू निर्माण गर्नको लागि, हामी कभरेज र डेटाको कमीलाई पहिचान गर्दछौं जसले हामीलाई युवा समुदायहरूमा भिन्नताहरू बुझ्न अनुमति दिन्छ। यस कारण, हामी विश्वास गर्दछौं कि अनुरूप लक्ष्यहरू र लक्ष्यहरू ड्राफ्ट गर्न स्थानीय स्टेकहोल्डर संलग्नताको लाभ उठाउँदा परिवर्तन उत्पन्न गर्ने सबैभन्दा रचनात्मक विधि प्रदान गर्दछ। **हामी आफैं युवा साथीहरूको हैसियतमा, हामी सुझाव दिन चाहँदैनौं तर युवाहरूको विकासमा मार्गदर्शन र सहयोग गर्न चाहन्छौं।**

हाम्रो मूल्य प्रस्ताव निम्न आदर्शहरूमा केन्द्रित छ जुन अघिल्लो युवा घोषणापत्रहरूका विषयवस्तुहरू समावेश गर्दछ:

- **पहुँच:** गुणस्तरीय जीविकोपार्जनका लागि आवश्यक स्रोत साधनहरूमा युवाहरूको समतामूलक पहुँच र प्रयोग गर्ने क्षमता सुनिश्चित गर्ने
- **समावेशिता:** सबै युवाहरू र तिनीहरूको सम्बन्धित अवस्थाहरू विश्वव्यापी बहसमा लेखिएको सुनिश्चित गर्ने
- **जवाफदेहिता:** युवाहरूसँग सबै पहल, काम, प्रयास, र आन्दोलनहरूमा जवाफदेहिता र स्पष्टता सुनिश्चित गर्दै
- **सशक्तिकरण:** सुनिश्चित गर्दै कि युवाहरूलाई शक्ति निर्माण गर्न र उनीहरूको आवाज बुलन्द गर्ने क्षमता दिइएको छ।

२०३०

युवा समानता हाम्रा सबै विश्वव्यापी चुनौतिहरूको अभिन्न अंग हो जुन वर्तमानमा उचित प्रतिनिधित्व र मान्यताको अभाव छ। बढ्दो चुनौतिहरूको साथ खतरनाक संसारमा युवाहरू हुर्किरहेका छन्, विश्वव्यापी लक्ष्य निर्धारण र समाधान निर्माणले युवा पुस्ताहरूमा पर्ने परिणामहरूलाई ध्यानमा राख्नुपर्छ। यस कारणले, हामी यो लक्ष्यलाई संयुक्त राष्ट्र संघको 17 दिगो विकास लक्ष्यहरूको वर्तमान दायरामा लागू गर्ने प्रस्ताव गर्दैछौं।

२०३० पछि

एसडीजी १८ युवा समानता पछिका लक्ष्यहरू र आदर्शहरू २०३०पछि विस्तार हुनेछन् र मानवताको लागि निरन्तर चुनौती र प्रयास हुनेछन्। जीवनको अन्तरपुस्ताको गुणस्तरमा भिन्नताहरू संसारभरका प्रत्येक समुदाय र राष्ट्रका लागि सधैं परिवर्तनशील गतिशील हुनेछ। हामी 'टेम्पोरल जस्टिस' भन्ने कुरालाई कार्यान्वयन गर्न कोसिस गरिरहेका छौं, हाम्रो भविष्यलाई सुरक्षित गर्दै अरूको भविष्य हाम्रो पछि राम्रो होस्।

२०३० को समयसीमा भन्दा बाहिर निर्माण गरिएका लक्ष्यहरू संयुक्त राष्ट्रले उल्लिखित प्रारम्भिक लक्ष्यहरूसँग मिल्दोजुल्दो हुनुपर्छ। तिनीहरूसँग स्थानीय रूपमा लागू हुने र विश्वव्यापी रूपमा महत्वाकांक्षी मध्यवर्ती लक्ष्यहरू हुनुपर्छ जुन मापनयोग्य र लागू गर्न सकिन्छ।

स्तम्भहरू, लक्ष्यहरू र सूचकहरू

बृहत् अनुसन्धान गरिसकेपछि, हामीले एसडीजी १८ युवा समानता लाई बहुआयामिक बनाउन प्रस्ताव गर्छौं, हाम्रा युवाहरूले संसारभरि सामना गरिरहेका यथार्थपरक परिस्थितिहरू प्रतिबिम्बित गर्दछ।

एसडीजी १८ युवा समानताको चौडाइको कारणले गर्दा, हामीले यस लक्ष्यलाई छ वटा स्तम्भहरूमा विभाजन गरेका छौं जुन सबैले विश्वभरका युवाहरूका लागि समानताको अर्थ हो।

-
१. पर्यावरणीय प्रबंधन
 - क. पर्यावरणीय न्याय - प्रतिच्छेदन
 - ख. जलवायु कार्य
 - ग. जैविक विविधता र संरक्षण (स्थलीय, समुद्री)
 २. जीवनको गुणस्तर
 - क. शिक्षा
 - अ. प्रत्येक उमेरका सबै युवाहरूको प्राथमिक र माध्यमिक शिक्षामा समान पहुँच सुनिश्चित गर्नुहोस्
 - ख. रोजगारी सिर्जना
 - ग. प्रशिक्षण
 ३. आधारभूत पूर्वाधारमा सर्वव्यापी पहुँच
 - क. स्वास्थ्य र सुरक्षा
 - अ. सरसफाई
 - आ. पिउने पानी
 - ख. वित्तीय सेवा
 - ग. सार्वजनिक सेवा
 - अ. डाटा
 - आ. सामाजिक अधिकार
 ४. पारस्परिक विकास
 - क. सामाजिक भावनात्मक शिक्षा (एसईएल)
 - अ. सकारात्मक पहिचान
 - आ. स्व-प्रबंधन
 - इ. (शैक्षिक) आत्म-प्रभावकारिता
 - ई. सामाजिक दक्ष्यता
 - उ. सामाजिक पुँजी
 - ख. युवा विकास कार्यक्रम
 - अ. युवा नेतृत्व विकास
 - आ. सीप र नेतृत्व विकास
 ५. प्रविधि
 - क. विश्वव्यापी पहुँच
 - ख. साइबर सुरक्षा
-

-
- अ. मानसिक स्वास्थ्य
 - आ. गोपनीयता मुद्दाहरू
 - इ. डाटा
 - ग. डिजिटल कौशलता
 - ६. सैद्धान्तिक संलग्नता
 - क. अत्यावश्यक स्रोतहरू
 - अ. युवा प्रतिनिधित्वको लागि आवश्यक सर्तहरू सुनिश्चित गर्नुहोस् (युवा सल्लाहकार बोर्ड र युवा वकालत समूहहरू मार्फत)¹
 - ख. क्षमता निर्माण
 - अ. युवा संलग्नताका लागि छोटो र दीर्घकालीन संलग्नताका अवसरहरू उपलब्ध गराउने²
 - ग. दिगो संरचना
 - अ. युवा संगठनात्मक स्वायत्तता सुदृढ गर्न अन्तरपुस्ता आदानप्रदान प्रवर्द्धन गर्नुहोस्³

हामी प्रत्येक स्तम्भमा आ-आफ्नो सम्बन्धित सूचकहरूसँग धेरै लक्ष्यहरू समावेश गर्ने अपेक्षा गर्दछौं।

युवाहरूले यो अग्रगामी ढाँचा निर्माण गर्दा, हामी यस कागजात र परिवर्तनको प्रतीकलाई सहयोग र थप संलग्नताको रूपमा प्रयोग गर्न चाहन्छौं। तसर्थ, तलको प्रस्तावित सामग्री गतिशील छ, र हाम्रो पहलले युवाहरूबाट सकेसम्म धेरै इनपुट समावेश गर्ने लक्ष्य राख्छ, जसमा युवा कार्यकर्ताहरू, तल्लो तहका सञ्जालहरू, संस्थाहरू, सरकारी निकायहरू सम्म सीमित छैन।

¹ <https://youth.gov/youth-topics/TAG/game-plan/approaches>

² https://www.youthpower.org/sites/default/files/YouthPower/resources/Brief_4_FINAL_edited_2-17%20pdf.pdf

³ <https://safealaskans.org/wp-content/uploads/2018/12/Youth-Leadership-Toolkit-National-Resource-Center-for-Youth-Development.pdf>

परिशिष्ट

A. संयुक्त राष्ट्र संघको दिगो विकास लक्ष्यहरूको अन्तरसम्बन्धमा थप जानकारीको लागि, कृपया यहाँ प्रकाशनलाई सन्दर्भ गर्नुहोस्। यसले एसडीजी १८ युवा समानता युवा समानतालाई थप विकास गर्ने हाम्रो दृष्टिकोणलाई सूचित गरेको छ।

ग्लोबल फ्यूचरिस्ट इन्सिएटिभ द्वारा सामग्री

Translation made available by: Pallavee Regmi, Nepal
